

Rakovinou život nekončí

Datum: 28.01.2019 Zdroj: Mladá fronta DNES Strana: 13 Autor: Eliška Stodolová Vytlačeno: 0 Prodáno: 0

Rakovinou život nekončí

Léčba dětí s onkologickým onemocněním slaví úspěchy. Zachránit život se podaří až osmdesáti procentům dětských pacientů.

Eliška Stodolová
redaktorka
MF DNES

PRAHA Rodiče to často berou jako nejhorší možnou zprávu. Jejich děti lékaři diagnostikují onkologické onemocnění. Podle lékařky Lucie Hrdličkové z Fakultní nemocnice Motol ovšem nemusí být důsledky tragické a ani to nemusí znamenat konec aktivního života. Většinu dětských pacientů se lékařům podaří zachránit.

Důležité však je chodit na pravidelné kontroly a hlídat, zda se neobjeví další následky. Těmi podle lékařů motolské nemocnice trpí 66 procent vyléčených pacientů.

Abyste mohli lékaři nádor zničit, musí tělo podstoupit drastickou léčbu formou ozáření či operací. To znamená těžký zásah do dětského organismu, který se teprve rozvíjí a roste. Zatím neexistuje jiný způsob, jak onemocnění zdotat.

„Následky léčby, které si malí pacienti odnášejí do dalšího života, jsou celosvětově jedním z předních témat dětské onkologie,“ říká Hrdličková, lékařka pracující na Klinice dětské hematologie a onkologie FN Motol. Mohou se objevit za pět, deset, ale třeba i za dvacet let, bohu-

žel vyplývají přímo z nutné léčby. „Úspěšné vyléčení je často za cenu, která v dospělém věku pacienty výrazně omezuje v plnohodnotném životě,“ dodává Hrdličková.

Podle lékařky FN Motol Jarmily Kruseové většinou komplikace neohrožují život. „Poškozena může být většina tkání, orgánů a systémů vyvíjejícího se organismu. Navíc jeden pozdní následek může způsobit řetězové nasedání dalších komplikací. Smrti ale končit nemusí,“ upřesňuje Kruseová, která se pozdními následky u pacientů dlouhodobě zabývá.

Důležité jsou kontroly

Mezi nejčastější následky patří hormonální problémy, jako je předčasná puberta, neplodnost nebo poškození srdce a plic. Lékaři na nutnost pravidelných kontrol upozorňují jak rodiče, tak i děti. Nikdy ale nevědí, zda rodinná situace nepodcení. „Úspěchem je, že na základě provedené léčby už víme, které orgány máme sledovat, abychom dokázali pozdní následky včas řešit,“ upřesňuje Kruseová.

I přes hrůzu nahánějící diagnózu a vidinu komplikací v dospělém věku můžou žít vyléčení pacienti šťastný život. Příkladem je příběh Věry Závorkové, které lékaři dia-

Žít a sportovat Věra Závorková se dokázala vyrovnat s tím, že kvůli zhoubnému nádoru přijde o nohu. Důležité pro ni v té chvíli bylo, že bude žít a bude moci sportovat. Foto: archiv Věry Závorkové

Vystudovala jsem zdravotnickou školu. Tam bych nikdy nešla, pokud by se mi tohle nestalo.

gnostikovali nádor před deseti lety. „V roce 2009 lékaři zjistili, že mám v koléně zhoubný nádor, který by nebyl operací celý odstranitelný, při pokusu o vyoperování by totiž mohla některá buňka utéct a časem způsobit velké problémy. Jedinou možností byla amputace. Nevadilo mi, že nebudu mít nohu, důležité pro mě bylo, že přežiju. Zároveň jsem moc prosila doktorku, abych mohla i přes to sportovat. Reklano, sportovat budete,“ vzpomíná Závorková, která se nyní aktiv-

Fakta Když děti bojují s rakovinou

- V ČR onemocní rakovinou **350 dětí ročně**. Diagnózu přežije 80 procent z nich. Zhruba 66 procent pacientů trpí v dospělosti následky léčby.
- Pro včasné **rozpoznání příznaků** jsou důležité **pravidelné návštěvy pediatra**. Náznačky rakoviny mohou být totiž podobné běžným onemocněním.
- Pozdní následky solidních nádorů sleduje FN Motol u **3 420 pacientů**. Aktivně sledovaných pacientů **po transplantaci kostní dřevě** je **1 425**.
- Většina z dětských pacientů se v dospělosti stane **aktivními členy společnosti**. Pouze nepatrné procento z nich pobírá invalidní důchod.
- Pražské onkologické oddělení eviduje **840 zdravých miminek**, která se **narodila dospělým pacientům**.
- **Den dětské onkologie** se koná **16. února na Václavském náměstí**.

a let po léčbě. Dalšími potížení mohou být posttraumatický stres, pocity hněvu, viny, sociální izolace a úzkostné poruchy. Všechny tyto komplikace negativně ovlivňují lidský život.

Soustavné vyčerpání se projevuje abnormální únavou v důsledku citového i mentálního vyčerpání a přetrvávajícího pocitu fyzického vyčerpání.

Oslava statečnosti

Abyste na problematiku následných komplikací i psychické zátěže lékařů upozornili, organizují prostřednictvím organizace HAIMA Den dětské onkologie, letos se uskuteční 16. února na Václavském náměstí.

Pražské sdružení HAIMA založili rodiče pacientů v roce 1991. Sídlo má na oddělení dětské hematologie a onkologie v pražské FN Motol. Akce se letos koná již popáté.

„Hlavním cílem Dne dětské onkologie je to, aby lidé před rodiči s onkologicky nemocnými dětmi nezavírali oči. Zároveň chceme, aby vrsťníci dětí pochopili, proč, i když jsou na první pohled zdravé, o sebe třeba více pečují a chodí občas na kontroly k jiným lékařům, než jsou pediatři,“ říká ambasador akce, herec Jiří Mádl.

Počet úplně vyléčených pacientů, u kterých se neobjeví žádné vedlejší následky, dosahuje bohužel pouze deseti procent. Lékaři se proto neustále snaží nalézt způsob, jak lépe specifikovat všechna rizika a systematicky podchytnout sledování onkologických pacientů. Nemocnice Motol a onkologická klinika v Brně se proto zapojily do evropského projektu PanCareLIFE, který se právě těmito tématy dlouhodobě zabývá.

ně věnuje plavání a cyklistice. Jejím snem je účast na paralympiádě v Tokiu příští rok.

„Dříve jsem neměla žádné cíle, teď jich mám spoustu, mám přátele a vystudovala jsem zdravotnickou školu. Tam bych nikdy nešla, pokud by se mi tohle nestalo,“ dodává pacientka.

Podle odborníků každá taková agresivní léčba výrazně ovlivňuje psychický stav jak dětských pacientů, tak celé jejich rodiny. Deprese se může objevit i několik měsíců